

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo poverenia: 899/01
Zo dňa: 09.06.2014

Počet výtlačkov: 2
Výtlačok číslo: 1
Počet strán: 16
Počet príloh: 5

PROTOKOL

**o výsledku kontroly
efektívnosti a účinnosti poskytovaných služieb v zariadeniach vykonávajúcich sociálnu
starostlivosť v zriaďovateľskej pôsobnosti orgánov územnej samosprávy a neverejných
poskytovateľov**

Domov jesene života

Bratislava október 2014

Protokol o výsledku kontroly

Podľa poverenia predsedu NKÚ SR č. 899/01 z 09.06.2014 vykonali:

Ing. Kamila Drienová, vedúca kontrolnej skupiny
Mgr. Anna Stankovičová, členka kontrolnej skupiny

kontrolnú akciu: Kontrola efektívnosti a účinnosti poskytovaných služieb v zariadeniach vykonávajúcich sociálnu starostlivosť v zriaďovateľskej pôsobnosti orgánov územnej samosprávy a neverejných poskytovateľov. Účelom kontroly bolo zistiť efektívnosť a účinnosť vynakladania prostriedkov zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu samosprávneho celku, resp. obce, ktoré boli poskytnuté vybraným právnickým osobám na poskytovanie starostlivosti v zariadeniach sociálnych služieb.

Kontrola bola vykonaná v čase od 12.06.2014 do 11.09.2014 v kontrolovanom subjekte

**Domov jesene života, Hanulova 7/a, 844 01 Bratislava - Dúbravka,
IČO 00490873**

za kontrolované obdobie: 2013.

Predmetom kontroly bolo posúdiť stav kontrolovaných skutočností so všeobecne záväznými právnymi predpismi, internými predpismi a s medzinárodnými dohovormi a právnymi aktmi EÚ, ktorými je SR viazaná. Preskúmať a vyhodnotiť mieru efektívnosti, hospodárnosti a účinnosti, s akou vybrané zariadenia hospodária s verejnými finančnými prostriedkami a majetkom. Preveriť mieru efektívnosti a účinnosti poskytovaných služieb v zariadeniach, či dodržiavania vecných a časových povinností a zistiť reálny stav v dosahovaní výkonu a spôsobu riadenia.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1. Súlad kontrolovaných skutočností so všeobecne záväznými právnymi predpismi, internými predpismi a s medzinárodnými dohovormi a právnymi aktmi európskej únie, ktorými je Slovenská republika viazaná.

Domov jesene života (ďalej aj „DJŽ“, „zariadenie“, „domov“) je rozpočtovou organizáciou, ktorej zriaďovateľom je hlavné mesto SR Bratislava (ďalej len „zriaďovateľ“). Zriaďovacia listina bola schválená uznesením Mestského zastupiteľstva (ďalej len „MsZ“) č. 688/2009 z 30.04.2009.

Má dve organizačné súčasti a to: Zariadenie pre seniorov so sídlom Hanulova 7/a s kapacitou 206 miest a Zariadenie opatrovateľskej služby so sídlom Sekurisova 8 s kapacitou 22 miest.

Objekt sa nachádza v tichej časti Bratislava - Dúbravka priamo pod lesom, daný do prevádzky bol 01. septembra 1979. Tvoria ho 2 budovy, ktoré sú obklopené parkovou zeleňou s vybudovanými chodníkmi. V novembri 2006 bol v rámci areálu zariadenia postavený a daný do prevádzky pavilón, dispozične prispôsobený seniorom s demenciou.

Cieľovou skupinou v zariadení pre seniorov boli podľa § 35 ods. 1, písm. a) a b) zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 448/2008 Z. z.“) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a boli odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti bol najmenej IV. podľa prílohy č. 3 cit. zákona alebo im boli poskytované sociálne služby z iných vážnych dôvodov. Sociálnu službu v zariadení nebolo možné poskytovať fyzickej osobe, ktorej zdravotný stav si vyžadoval ústavnú zdravotnú starostlivosť v zdravotníckom zariadení. Sociálna služba sa poskytovala pobytovou formou po celý rok.

Vecným rozsahom poskytovania sociálnej služby v zariadení pre seniorov bola pre kontrolované obdobie, podľa § 35 ods. 2 písm. a) až c) zákona č. 448/2008 Z. z., pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva, osobné vybavenie, vytváranie podmienok na úschovu cenných vecí a zabezpečovanie záujmovej činnosti.

Kontrolou bolo zistené, že údaje ako názov právnickej osoby, sídlo, registračné číslo, právna forma, zriaďovateľ, štatutárny zástupca uvedené v zriaďovacej listine zodpovedali údajom uvedeným v registračnej karte DJŽ z 19.12.2011, t. j. zriaďovacia listina a registračná karta zariadenia spĺňali náležitosti ustanovené § 9 ods. 9 zákona č. 448/2008 Z. z.

Registračná karta bola zmenená k 01.05.2014 z dôvodu zníženia kapacity v zariadení pre seniorov z 206 na 204 miest (zmena zriaďovacej listiny dodatkom č. 1 od 01.05.2014). K 31.12.2013 predstavovalo plnenie obložnosti v zariadení 98,06 % (cieľová hodnota – 206 miest, skutočnosť 202 miest, 4 ukončili pobyt z dôvodu odchodu do iných zariadení).

V kontrolovanom období vykonali v zariadení zamestnanci Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej len „MPSV a R SR“) v termíne od 15.05. do 10.06.2013 dohľad nad poskytovaním sociálnych služieb. Predmetom dohľadu bolo preverenie dodržiavania zákona č. 448/2008 Z. z. pri poskytovaní sociálnej služby a spôsobe jej vykonávania z hľadiska dodržiavania základných ľudských práv a slobôd. Kontrolovaným obdobím bol rok 2012. Náhodne bola preverená osobná dokumentácia u troch prijímateľov sociálnej služby zameraná na odbornú činnosť a dodržiavanie vybraných ustanovení zákona č. 448/2008 Z. z. (§ 9 – individuálne rozvojové plány vybraných klientov, § 74 - zmluva o poskytovaní sociálnej služby a § 10 – dodržiavanie povinností zariadenia). Z predloženej dokumentácie u poskytnutých odborných činností neboli zistené nedostatky.

U náhodne vybraných uzatvorených zmlúv o poskytovaní sociálnej služby boli zistené nedostatky ako napr. pri jednostrannom vypovedaní zmluvy zo strany zariadenia alebo chýbajúci účet v zmluve potrebný na uhradenie platieb od prijímateľa sociálnej služby. Uvedené nedostatky boli zariadením ihneď odstránené a odsúhlasené MPSV a R SR.

V priebehu kontroly, za účelom prešetrenia podnetu, vykonal v zariadení Regionálny úrad verejného zdravotníctva Bratislava 05.08.2014 a opakovane 22.08.2014 kontrolu zameranú na „hygienu organizácie“ – prevádzkovú hygienu v jednotlivých priestoroch a z hľadiska hygieny výživy – kontrolu v oblasti stravovania a stravovacej prevádzky. Uvedený podnet bol vyhodnotený ako neopodstatnený, nakoľko hygienický štandard bol v zariadení vo všetkých priestoroch dodržaný.

Kontrolnou skupinou bolo náhodne preverených päť zmlúv o poskytovaní sociálnej služby uzatvorených v kontrolovanom období, pričom tieto boli v súlade s § 74 ods. 7 zákona č. 448/2008 Z. z. Pri predložených žiadostiach o poskytnutie sociálnej služby bolo priložené aj právoplatné rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu.

Pri kontrole obsahu spisovej dokumentácie vybraných klientov, kontrolnou skupinou nebol zistený rozpor so zákonom č. 224/2006 Z. z. o občianskych preukazoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Ochranu osobných údajov, rozsah a spôsob spracúvania týchto údajov malo zariadenie zabezpečené vo vypracovanom „bezpečnostnom projekte ochrany osobných údajov“.

Jednou zo základných interných noriem zariadenia bol „prevádzkový poriadok“ vydaný riaditeľkou DJŽ s účinnosťou od 16.05.2008, ktorý bol schválený rozhodnutím Regionálneho úradu verejného zdravotníctva Bratislava podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (č. RÚVZ/22-7731/2008 z 30.05.2008). Uvedeným rozhodnutím bolo potvrdené, že zariadenie spĺňalo hygienické podmienky zodpovedajúce druhu sociálnej služby v súlade s § 9 zákona č. 448/2008 Z. z.

Zariadenie pri prijímaní klientov postupovalo v súlade s platnou legislatívou Slovenskej republiky, s § 35 zákona č. 448/2008 Z. z. Pre kontrolované obdobie bolo v platnosti všeobecne záväzné nariadenie zriaďovateľa č. 3/2011 (ďalej len „VZN“) v znení VZN č. 6/2011 s účinnosťou od 1. augusta 2011, ktoré bližšie neupravovalo podmienky prijímania klientov. Títo boli prijímaní v poradí, v akom boli doručené žiadosti o uzatvorenie zmluvy. Ďalej bolo zistené, že zariadenie viedlo poradovník čakaťov, ktorý pravidelne mesačne aktualizovalo a predkladalo ho spolu s hlásením o obložnosti zriaďovateľovi. Zoznam čakaťov podľa uvedených hlásení, podľa písomného vyjadrenia štatutára zariadenia, pravidelne kontroloval aj zriaďovateľ. Poradovník čakaťov zariadenie zverejňovalo v súlade s protikorupčným minimom hlavného mesta SR Bratislava štvrťročne na svojom webovom sídle.

Kontrolou zoznamu čakaťov bolo zistené, že sa v ňom nenachádzajú osoby už prijaté do zariadenia a do zoznamu sú zapisovaní len žiadatelia – čakatelia s právoplatným rozhodnutím o odkázanosti na sociálnu službu poskytovanú zariadením pre seniorov.

V zmysle § 8 ods. 6 zákona č. 448/2008 Z. z., t. j. bezodkladne, nakoľko je život a zdravie vážne ohrozené a z dôvodu, že nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky v prirodzenom prostredí, bol priamo z nemocnice do zariadenia 25.02.2013, prijatý klient na základe rozhodnutia Mestskej časti Bratislava – Vajnory. Na základe výnimky zo strany zriaďovateľa neboli do zariadenia prijatí žiadni klienti.

V zariadení sa uplatňovala a každému sa zaručovalo právo a zásada rovnakého zaobchádzania pri poskytovaní sociálnej služby – pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, zdravotná starostlivosť v rozsahu ošetrovateľskej starostlivosti, ošetrovateľskú starostlivosť podľa odporúčania všeobecného alebo odborného lekára, obslužné a odborné činnosti. Každý mal právo výberu zdravotnej poisťovne, lekárskej starostlivosti, vyznania viery alebo byť bez vyznania, bez ohľadu na pohlavie, náboženské vyznanie alebo vieru, príslušnosť, zdravotné postihnutie, vek, rasu, farbu pleti, jazyka, sexuálnu orientáciu, manželský stav alebo rodinný stav, zmýšľanie, myslenie, politické zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, majetok, rod alebo iné postavenie. Zariadenie v tejto oblasti postupovalo v zmysle „internej smernice č. 16/2013 – soc.“, upravujúcej poskytovanie sociálnej služby v podmienkach, ktoré zachovávajú ľudskú

dôstojnosť, podľa prílohy č. 2 zákona č. 448/2008 Z. z. – A. Podmienky kvality poskytovanej sociálnej služby III. prevádzkové, bod 16.

Výberovým spôsobom kontrolná skupina preverila spisovú dokumentáciu vybraných klientov – prijímateľov sociálnej služby (v počte sedem, z toho štyroch mužov a troch žien), obsahom ktorej bol aj zostavený individuálny plán. Ich preverením bolo zistené, že tieto vychádzali z individuálnych potrieb jednotlivých prijímateľov sociálnej služby. Išlo o konkrétne činnosti a metódy na dosiahnutie cieľov stanovených v individuálnych plánoch, ako napr. tréning kognitívnych funkcií, stimulácia jemnej a hrubej motoriky, začlenenie do spoločenského prostredia tak, aby bola zachovaná ich ľudská dôstojnosť, ich práva a slobody, rôzne aktivizačné programy podľa záľub a záujmov jednotlivca ako napr. zapájanie do ručných prác, počúvanie hudby, hra šachu, riešenie krížoviek a hlavolamov. Účasť na spoločenských aktivitách, ako boli posedenia pri káve s využitím prvkov biblioterapie a muzikoterapie, besedy s pozvanými hosťami a pod. Zo športových aktivít to boli skupinové alebo individuálne liečebné cvičenia pod dohľadom fyzioterapeuta.

Mnohé aktivity bolo realizované v internej réžii zariadenia a sociálnych zamestnancov, ako napr. programy zamerané na tradície, zvyky, obyčaje a históriu a pod.

Pre klientov na lôžkovom oddelení okrem tematických programov a stimulácie, bola činnosť zameraná na aktivizáciu a stimuláciu jemnej motoriky a zmyslového vnímania, udržiavanie samoobslužných činností, v prípade pekného počasia pohyb a pobyt vonku na terasách zariadenia alebo v altánku v záhrade.

Individuálne plány boli pravidelne raz za polroka, resp. ako bolo kontrolou zistené aj priebežne vyhodnocované a aktualizované. Podľa písomného vyjadrenia sa k ich aktualizácii pristupovalo nielen podľa zmeny zdravotného stavu klienta, ale aj podľa jeho individuálnych bio-psycho-sociálnych potrieb. Uvedené bolo v súlade so zákonom č. 448/2008 Z. z.

Súčasťou individuálnych rozvojových plánov bol tiež program sociálnej rehabilitácie, čo bolo v súlade s § 9 ods. 1 a 2 zákona č. 448/2008 Z. z.

Zároveň bola preverená aj zákonná povinnosť v zmysle ustanovenia § 9 ods. 3 zákona č. 448/2008 Z. z., podľa ktorého poskytovateľ sociálnej služby bol povinný dodržiavať maximálny počet prijímateľov sociálnej služby na jedného svojho zamestnanca (podľa prílohy č. 1 k zákonu, pre domov seniorov bolo stanovených 2,0 prijímateľa/zamestnanec, skutočnosť k 31.12.2013 bola 1,6) a minimálny percentuálny podiel odborných zamestnancov na celkovom počte zamestnancov (podľa predmetnej prílohy č. 1 k zákonu bol stanovený 52 % - ný podiel odborných zamestnancov na celkovom počte zamestnancov, v skutočnosti to bol 66 % - ný podiel). Z uvedeného vyplýva, že na jedného odborného zamestnanca pripadal v zariadení menší počet prijímateľov sociálnej služby ako stanovoval zákon a odborní zamestnanci sa na celkovom počte zamestnancov podieľali s vyšším percentuálnym podielom, to zn., že zariadenie mohlo poskytovať sociálne služby na kvalitnejšej úrovni.

Tak ako boli v prevádzkovom poriadku zariadenia obsiahnuté obslužné činnosti, ktoré možno poskytnúť klientom (ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie, údržba bielizne a šatstva, užívanie spoločných priestorov podľa § 17 zákona č. 448/2008 Z. z.), fyzicky aj dotazníkovou formou bolo kontrolnou skupinou preverené, že zariadenie tieto činnosti klientom v kontrolovanom období poskytovalo.

DJŽ vykonával nielen individuálnu prácu s klientmi, ale aj rôzne formy skupinovej práce. Na základe § 18 ods. 4 zákona č. 448/2008 Z. z. sa pod pojmom záujmová činnosť chápe kultúrna činnosť, spoločenská činnosť, športová činnosť a rekreačná činnosť. Tieto činnosti sú zamerané na rozvoj schopností a zručností prijímateľa sociálnej služby. V roku 2013 boli DJŽ realizované pravidelné a nepravidelné aktivity, napr. tvorivé dielne (arteterapia 3 krát týždenne), tréningy pamäti (2 krát týždenne v jednotlivých pavilónoch), kognitívna aktivizácia, duchovné služby, pomoc pri adaptácii na nové sociálne prostredie u nových prijímateľov sociálnej služby, vystúpenia rôznych hudobných skupín, detských folklórnych súborov a pod. Zo športových a rekreačných činností zariadenia to bola účasť na spoločných výletoch a rôznych športových podujatiach.

V rámci § 18 ods. 5, ktorý definuje osobné vybavenie ako šatstvo, obuv, hygienické potreby, školské potreby a iné veci osobnej potreby, sa v zariadení klientom poskytovalo všetko potrebné a povinné podľa uvedeného ustanovenia zákona, hlavne však tým klientom, ktorým sa poskytovala celoročná pobytová sociálna služba a ak tieto fyzické osoby si osobné vybavenie nemohli zabezpečiť samy.

Podľa písomného vyjadrenia riaditeľky zariadenia, ale aj z odpovedí klientov v dotazníkoch vyplynulo, že sa často v zariadení využívala i práca dobrovoľníkov, ktorí individuálne podľa potrieb pomáhali niektorým seniorom. Zariadenie v kontrolovanom období spolupracovalo s rôznymi externými subjektmi, ktorí sa často dobrovoľne a nezištne podieľali na podpore aktivizácie prijímateľov (študenti vysokých škôl, základné školy s materskou školou, spolupráca s neziskovými organizáciami a pod.).

Kontrolou bolo zistené, že zariadenie má na viditeľnom mieste označenie miesta poskytovania sociálnej služby, čo bolo v súlade s § 67 zákona č. 448/2008 Z. z.

V kontrolovanom období pracovalo v DJŽ 11 sociálnych zamestnancov. Preverení osobných spisov bolo zistené, že desiaty spĺňali kvalifikačné predpoklady podľa § 84 zákona č. 448/2008 Z. z. (mali vysokoškolské vzdelanie II. stupňa, odbor sociálna práca). Jedna zamestnankyňa so stredoškolským vzdelaním bola prijatá do zariadenia ešte pred účinnosťou zákona, 01.09.2007. S poukazom na ustanovenie § 109 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z., v čase prijatia do zamestnania spĺňala kvalifikačné predpoklady. V roku 2013 vykonávala prax pri výkone povolania v oblasti sociálnej práce v trvaní šesť rokov, t. j. spĺňala aj novú podmienku ustanovenú v § 84 ods. 4 písm. c) zákona č. 448/2008 Z. z., podľa ktorého bolo potrebné vykonávať sociálnu prácu v trvaní najmenej troch rokov. Ďalej bolo zistené, že uvedená zamestnankyňa absolvovala akreditovaný vzdelávací kurz „Alzheimerova choroba“ v rozsahu 38 hodín a podľa uvedeného ustanovenia, na výkon povolania v oblasti sociálnej práce, bolo potrebné absolvovať akreditovaný vzdelávací kurz v rozsahu najmenej 150 hodín, čo bolo v rozpore s § 84 ods. 4 písm. c) zákona č. 448/2008 Z. z.

Podľa § 9 ods. 10 zákona č. 448/2008 Z. z., DJŽ ako poskytovateľ sociálnej služby, bol povinný na účel zvýšenia odbornej úrovne a kvality poskytovanej sociálnej služby vypracovať a uskutočňovať program supervízie. Zariadenie malo v kontrolovanom období platnú „smernicu č. 14/2013-soc.“, v ktorej boli uvedené pravidlá pre výkon supervízie v zariadení. Podľa písomného vyjadrenia riaditeľky zariadenia z 24.09.2014, zamestnanci s ukončeným akreditovaným kurzom supervízie v sociálnej práci vykonávali riadiacu, tútorskú a výcvikovú supervíziu. V priebehu kontroly ukončili dvaja zamestnanci akreditovaný kurz Ministerstva školstva SR „supervízia v sociálnej práci“ v rozsahu 240 hodín.

Kontrolnou skupinou bolo overené, že v zariadení bol vytvorený priestor na fajčenie v zmysle § 7 ods. 1 písm. e) zákona č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Za rok 2013 DJŽ viedol o podaných písomných podaniach, podnetoch a sťažnostiach riadnu evidenciu v zmysle zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach v znení neskorších predpisov. Zaevidovaných bolo spolu 5 sťažností, z toho v jednom prípade prešetroval sťažnosť samotný zriaďovateľ, z uvedeného dôvodu si vyžiadal od riaditeľky zariadenia len písomné stanovisko k predmetnej sťažnosti. V ostatných štyroch prípadoch prešetroval sťažnosti samotný DJŽ. Na základe prešetrovania ich obsahu boli tri sťažnosti vyhodnotené ako neopodstatnené a jedna ako opodstatnená. V tomto prípade boli ihneď prijaté opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov.

Preverením tejto oblasti kontrolná skupina nezistila nedostatky.

DJŽ sa podľa písomného stanoviska zapojilo do projektov k čerpaniu finančných prostriedkov z európskej únie len prostredníctvom zriaďovateľa. V roku 2013 v rámci súčinnosti predkladali na požiadanie zriaďovateľovi rôzne informácie a podklady týkajúce sa spotreby energií v objektoch zariadenia.

V zmysle zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákonník práce“), zákona č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov, zákona č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a po prerokovaní s odborovou organizáciou pri DJŽ, bol s účinnosťou od 01.07.2013 vydaný pracovný poriadok. Zamestnanci jednotlivých úsekov sa oboznámili s jeho obsahom, čo potvrdili aj podpisom. Pracovný poriadok spĺňal zákonom stanovené podmienky uvedené v § 84 Zákonníka práce.

2. Miera efektívnosti, hospodárnosti a účinnosti, s akou vybrané zariadenia hospodária s verejnými finančnými prostriedkami a majetkom.

DJŽ bol doručený zriaďovateľom rozpis záväzných ukazovateľov rozpočtu na rok 2013 (schválený MsZ 13.12.2012 uznesením č. 897/2012). Výdavky pre zariadenie boli zahrnuté v rozpočte zriaďovateľa v rámci programu 10., podprogramu 10.1 a prvku 10.1.2.

Výdavky boli určené na plnenie nasledovných cieľov a ukazovateľov:

Cieľ	Ukazovateľ	Cieľová hodnota
Zabezpečiť komplexnú starostlivosť o seniorov v zariadeniach pre seniorov a zvýšiť kvalitu ich života	Plnenie obložnosti	206

Na základe zmluvy medzi MPSV a R SR a zriaďovateľom (reg. číslo 2226/2013-M_ORF) bol zariadeniu poskytnutý v roku 2013 finančný príspevok v celkovej sume 791 040,00 eur (príspevok je bližšie konkretizovaný podľa jednotlivých zariadení sociálnych

služieb v prílohe č. 1 zmluvy – suma 320,00 eur na obsadenie 1 miesta/pre 1 klienta x 12 mesiacov, t. j. na 206 miest). Tieto finančné prostriedky boli postupne uvoľňované na účet zariadenia.

Ďalej bol zariadeniu poskytnutý finančný príspevok v celkovej sume 2 021 480,00 eur z rozpočtu zriaďovateľa.

Na základe žiadosti zariadenia, MsZ uskutočnilo päť úprav rozpočtu.

Po vykonaných rozpočtových opatreniach bol upravený rozpočet na rok 2013 nasledovný:

v eur							
Položka	Zariadenie	Schválený rozpočet 2013	Úpravy rozpočtu uznesením MsZ č./zo dňa			Primátor	Upravený rozpočet 2013
			25.-26.9.	21.11.	12.12.		
			1211/13	1325/13	1364/13		
			1.	2.	3.	4.	Celkom
	Domov jesene života (DJŽ)						
200	Príjmy	710 000		66			710 066
v tom:							
200	Bežné príjmy	710 000		66			710 066
230	Príjmy kapitálové						
600	Bežné výdavky, v tom:	2 340 500		66		3 857	2 344 423
v tom:							
610	Mzdy, platy...	1 095 000	-32 000				1 063 000
620	Poistné a príspevok do poisť.	380 000	-11 000		13 000		382 000
630	Tovary a služby	855 500	43 000	-3 934	-13 000	3 857	885 423
640	Bežné transf.-nemoc. odchodné	10 000		4 000			14 000

Položka	Zariadenie	Schválený rozpočet 2013	Úpravy rozpočtu uznesením MsZ č./zo dňa				Upravený rozpočet 2013
			1280/13				
			24.10.13				
	Domov jesene života (DJŽ)		1.				Celkom
700	Kapitálové výdavky	527 400					527 400
	v tom:						
717002	Rekonštrukcia kanalizácie	106 200					106 200
717002	Rekonštrukcia balkónov - pav. B	421 200	-37 000				384 200

717002	Bezbariérová rampa a oprava vstupu		37 000				37 000
--------	------------------------------------	--	--------	--	--	--	--------

Kontrolou účtovníctva a stavu vykazovaného vo finančnom výkaze o plnení rozpočtu a o nerozpočtovaných pohyboch na účtoch subjektu verejnej správy (ďalej FIN 1-12) bolo zistené skutočné plnenie bežných príjmov za DJŽ k 31.12.2013 vo výške 740 823,24 eur (plnenie na 104,33 %), čerpanie bežných výdavkov predstavovalo výšku 2 319 092,37 eur (plnenie na 98,92 %) a čerpanie kapitálových výdavkov bolo vo výške 468 096,73 eur (plnenie na 88,76 %). Išlo predovšetkým o príjmy za sociálne služby poskytované v zariadení a za prenájom a služby spojené s prevádzkou kuchyne.

Čerpanie bežných výdavkov predstavovalo výšku 2 319 092,37 eur (plnenie na 98,92 %). V porovnaní s predchádzajúcim rokom išlo hlavne o zvýšenie v kategórii tovarov a služieb, z toho napr. v položke stravovanie dodávateľským spôsobom, v položke energie, odvoze odpadu, deratizácie, revízie a stráženia objektu a o 63 % vzrástli výdavky v kategórii bežné transfery, v tom položky odchodné a odstupné.

Kapitálové výdavky boli čerpané vo výške 468 096,73 eur (plnenie na 88,76 %). DJŽ plánoval pôvodne na rekonštrukciu balkónov čiastku 421 200,00 eur. Verejnou súťažou sa podarilo ušetriť 37 tis. eur, ktoré sa po súhlase MsZ (uznesenie č. 1280/2013, bod 5.) použili na rekonštrukciu bezbariérového vstupu do budovy s rampou. Táto investícia sa uskutočnila v rámci plnenia úloh Komunitného plánu sociálnych služieb Hlavného mesta SR Bratislava – realizačného plánu na rok 2013.

Podľa rozpočtu – čiastka vo výške 106 200,00 eur bola plánovaná na rekonštrukciu kanalizácie, avšak dôsledným vyčistením potrubia špecializovanou spoločnosťou a následnou kontrolou kamerovým systémom sa zistilo, že celá rekonštrukcia bude finančne menej náročná a čerpanie predstavovalo čiastku 46 939,00 eur. Na základe uvedeného celková úspora na kapitálových výdavkoch predstavovala čiastku 59 303,00 eur.

Z dôvodu neobsadených miest a dosiahnutého zisku za rok 2012 zariadenie v rámci vyúčtovania so zriaďovateľom k 31.12.2013 poukázalo na jeho účet z poskytnutého finančného príspevku MPSVaR SR požadovanú sumu 12 539,76 eur a za rok 2013 sumu 15 128,55 eur (avíza o platbe z 23.12.2013).

Za kontrolované obdobie kontrolná skupina preverila dodržiavanie rozpočtových pravidiel pri čerpaní finančných prostriedkov na vybrané výdavkové položky rozpočtu, či sú v súlade s §19, § 22 a § 26 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 523/2004 Z. z.“) na vybranej vzorke dokladov.

Podľa hlavnej knihy a účtovného výkazu súvaha Úč ROPO SFOV 2-01 k 31.12.2013, na účte 314 000 poskytnuté prevádzkové preddavky, bol zistený nulový stav.

Kontrolnou skupinou boli preverené príjmy na základe darovacích zmlúv od sponzorov a použitie týchto peňažných darov v súlade s ich určením. V roku 2013 zariadenie prijalo vecné dary na základe darovacích zmlúv pre potreby obyvateľov vo výške 1 100,00 eur, ktoré neboli použité. Stav k 31.12.2013 na účte 384 hlavnej knihy bol vo výške 17 757,18 eur.

V kontrolovanom období zariadenie neposkytovalo žiadne výkony inej rozpočtovej alebo príspevkovej organizácii.

Kontrolou vybraných príjmov a výdavkov neboli zistené nedostatky.

Zariadenie účtovalo na základe zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (Ďalej len „zákon č. 431/2002 Z. z.“) v podvojnom účtovníctve. Pre oblasť účtovníctva mal DJŽ, okrem účtového rozvrhu zostaveného pre kontrolované obdobie v zmysle § 13 ods. 2 a odpisového plánu v zmysle § 28 ods. 3 zákona č. 431/2002 Z. z., v platnosti ďalšie interné predpisy ako „smernicu č. 2/2012 o systéme spracovania účtovníctva“, „smernicu č. 1/2012 o obehu účtovných dokladov“, „smernicu č. 3/2012 o zriadení a činnosti vyradovacej a likvidačnej komisie“ a „smernicu č. 1/2011 o vykonávaní inventarizácie“.

Na vzorke účtovných dokladov bolo preverené účtovanie a vykazovanie účtovných prípadov v období, s ktorým časovo a vecne súvisia v zmysle § 3 zákona č. 431/2002 Z. z. správnosť, úplnosť, preukázateľnosť a zrozumiteľnosť vedenia účtovníctva spôsobom zaručujúcim trvalosť účtovných záznamov v zmysle § 8 a § 32 zákona č. 431/2002 Z. z. a zároveň náležitosti účtovných dokladov v zmysle § 10 zákona č. 431/2002 Z. z. Kontrolou nebolo zistené porušenie zákona č. 431/2002 Z. z.

Kontrolnou skupinou bola preverená výška pohľadávok a spôsob ich vymáhania. V účtovnom výkaze súvaha Úč ROPO SFOV 2-01 aj podľa hlavnej knihy k 31.12.2013 bol vykázaný stav na účte 318 pohľadávky z nedaňových príjmov vo výške 65 138,67 eur. Kontrolou bolo zistené, že zariadenie spísalo s klientmi úradné záznamy 16.12.2013, v ktorom ich oboznámilo s dlžnou sumou a zároveň ich vyzvalo k zaplateniu. Nakoľko však išlo väčšinou o prijímateľov sociálnej služby, ktorí majú nízke dôchodky a po zaplatení úhrady za celoročný pobyt v zariadení v zmysle zákona č. 448/2008 Z. z. im musí zostať 25 % sumy životného minima a nemajú žiadnych priamych príbuzných, ani žiaden majetok, zariadenie nemohlo a a ni nemôže žiadnym spôsobom tieto pohľadávky vymôcť.

Zariadenie uplatňovalo neuhradené pohľadávky v dedičskom konaní, avšak veľakrát bezúspešne, ak klienti alebo poručitelia nezanechali žiaden majetok. Až po právoplatnom ukončení dedičského konania, aj na základe usmernenia zriaďovateľa č. PDS-77/2013/EP z 05.04.2013, zariadenie mohlo uvedené pohľadávky odpísať.

V súvislosti s uvedeným, kontrolná skupina poukazuje v konečnom dôsledku na zvýšenie finančného zaťaženia štátneho rozpočtu Slovenskej republiky, keďže dochádza k neustálemu kumulovaniu pohľadávok u sociálne slabšej skupiny klientov. Pre porovnanie - stav pohľadávok na účte zariadenia k 31.08.2014 bol už vo výške 72 695,73 eur (o 7 557,06 eur viac).

Podľa § 6 ods. 1 písm. b) zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 25/2006 Z. z.“) bolo zariadenie verejným obstarávateľom, ktoré bolo povinné na obstarávanie tovarov, služieb a prác použiť postupy verejného obstarávania podľa zákona č. 25/2006 Z. z.

Pre kontrolované obdobie malo zariadenie v platnosti „smernicu č. 2/2012 s účinnosťou do 30.06.2013 na uplatňovanie postupov verejného obstarávania pri zadávaní zákaziek s nízkymi hodnotami“ a s účinnosťou od 01.07.2013 „smernicu č. 1/2013 -VO“.

K 30.06.2013 DJŽ zabezpečil šesť zákaziek s nízkou hodnotou metódou prieskumu trhu a od 01.07.2013 deväť verejných obstarávaní podľa § 9 ods. 9 zákona č. 25/2006 Z. z. (výzvy uverejnené v profile na webovom sídle zariadenia).

Kontrolná skupina preverila neštatistickou metódou náhodným výberom dokumentáciu za „koncesiu na stravovaciu prevádzku v DJŽ a v zariadení opatrovateľskej

služby“. Verejným obstarávaním bola poverená osoba s odbornou spôsobilosťou (Reg. č. Š0032-06-2001). Stanovené kritériá na prenájom kuchyne a dodávanie celodennej stravy splnila v procese elektronickej aukcie jedna spoločnosť z dvoch prihlásených uchádzačov.

Kontrolou dokumentácie neboli zistené nedostatky.

Kontrolná skupina ďalej preverila dokumentáciu k zadaniu podlimitnej zákazky podľa § 91 zákona č. 25/2006 Z. z. - „verejná súťaž na dodanie prác - rekonštrukciu balkónov“.

Zariadenie opäť poverilo organizáciou obstarávania osobu s odbornou spôsobilosťou (Reg. č. A0013-024-2001). Víťazný uchádzač bol počas prác požiadaný obstarávateľom o zhotovenie priečok v počte 84 ks na balkónoch (na oddelenie bytových jednotiek) priamym rokovacím konaním podľa § 58 písm. i) bod 2. zákona č. 25/2006 Z. z.

Kontrolou dokumentácie neboli zistené nedostatky.

DJŽ spravoval hnuťelný a nehnuteľný majetok hlavného mesta SR Bratislavy, ktorý mu bol zverený na plnenie vymedzeného účelu a predmetu činnosti „protokolmi o zverení majetku“. Súpis tohto majetku vrátane jeho finančného vymedzenia bol uvedený v prílohách č.1 – 3 zriaďovacej listiny. Zverený majetok spravoval v súlade so štatútom a zásadami hospodárenia s majetkom hlavného mesta SR Bratislavy a s materiálom „protikorupčné minimum pre Bratislavu“ vypracovaným primátorom mesta Bratislavy a poslancami MsZ na základe odporúčaní Transparency International Slovensko.

Kontrolnou skupinou bola výberovým spôsobom preverená evidencia a správa majetku na vybraných účtoch hlavnej knihy k 31.12.2013, či koncoročný stav súhlasil k počiatočnému stavu k 01.01.2014 (číslo účtu 021 stavby v hodnote 5 852 825,09 eur, 022 samostatné hnuťelné veci a súbory hnuťelných vecí v hodnote 337 617,03 eur, 023 dopravné prostriedky v hodnote 38 544,71eur a 031 pozemky v hodnote 598 974,77eur) a so stavom uvedeným v súvahe Úč ROPO SFOV, pričom neboli zistené rozdiely.

Existencia tohto majetku evidovaného v účtovníctve bola preverená aj na zápisy v katastri nehnuteľností v zmysle zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov, pričom nebolo zistené porušenie.

V roku 2013 vykonalo zariadenie riadnu inventarizáciu majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov podľa § 6 ods. 3, § 29 a 30 zákona č. 431/2002 Z. z. na základe príkazu riaditeľky z 15.11.2013, ktorou bolo zároveň určené menovité zloženie členov ústrednej inventarizačnej komisie a zloženie jednotlivých čiastkových inventarizačných komisií. Uvedená inventarizácia bola vykonaná ku dňu, ku ktorému bola zostavená riadna účtovná závierka, t. j. k 31.12.2013. Výsledok inventarizácie na základe jednotlivých inventúrnych súpisov a zápisov vykonaných jednotlivými čiastkovými inventarizačnými komisiami bol spracovaný vo forme súhrnnej správy ústrednou inventarizačnou komisiou. Podľa zápisnice vyradovacej a likvidačnej komisie z 13.11.2013 a celej dokumentácie boli s ponukovým konaním o prebytočnom a neupotrebitelnom majetku oboznámené všetky organizácie zriaďovateľa. Nepotrebný a prebytočný majetok bol vyradený k 31.12.2013 v hodnote 13 381,37 eur v súlade s § 11 a § 12 „VZN č. 18/2011 o zásadách hospodárenia s majetkom hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy“.

Kontrolou obsahu náležitostí dokladov stanovených v § 30 zákona č. 431/2002 Z. z. (inventúrnych súpisov a zápisov) nebolo zistené porušenie uvedeného ustanovenia.

Vykonanou inventarizáciou neboli zistené žiadne inventarizačné rozdiely. Hodnota majetku vykázaná na vyššie uvedených vybraných účtoch hlavnej knihy k 31.12.2013

súhlasila so stavom uvedeným v inventúrnych súpisoch a zápisoch súhrnnej správy ústrednej inventarizačnej komisie.

3. Hodnotenie úrovne poskytovaných sociálnych služieb vo vybraných zariadeniach sociálnych služieb, ktorými sú zariadenia pre seniorov.

Z celkového možného počtu 68 respondentov schopných vyplniť dotazník vyplnilo ho 50 (73,53 % návratnosť) vo veku od 64 do 93 rokov, z toho bolo 19 mužov a 31 žien. So základným vzdelaním bolo 17 respondentov, v rovnakom počte so strednou školou bez maturity ako aj s vysokoškolským vzdelaním.

Podľa vykonaného vyhodnotenia sa všetky stanovené kľúčové otázky potvrdili, nakoľko seniori hodnotili na veľmi dobrej úrovni prežívanie svojho života v sociálnom zariadení. Úroveň dodržiavania ľudských práv a slobôd v zariadení hodnotili seniori na výbornej úrovni, čím vyjadrili až maximálnu svoju spokojnosť. Na výbornej úrovni zhodnotili spokojnosť s prežitým vlastným životom a taktiež spokojnosť so svojim zdravím.

V kategórii rodinných príslušníkov klientov v DJŽ bolo vyhodnotených celkovo 61 rodinných príslušníkov (100 % návratnosť). Všetky stanovené kľúčové otázky sa potvrdili. Rodinní príslušníci klientov prejavili veľkú spokojnosť s poskytovanými službami a pobytom svojho rodiča, resp. príbuzného v uvedenom zariadení sociálnych služieb. Výborne hodnotili pravidelný kontakt, ktorý zariadenie sprostredkovávalo a poskytovanie sociálnych služieb, ktoré mali priaznivý vplyv na pohodu a spokojnosť ich príbuzného. Medzi odpoveďami sa nachádzali aj také vyjadrenia, že by sa nevedeli o svojho rodiča, resp. príbuzného doma lepšie postarať. Nevedeli by napr. zabezpečiť pravidelnú a vyváženú stravu, ktorá určite prispela k zlepšeniu ich života a zdravia. Vyjadrili tiež pochvalu smerom k zamestnancom zariadenia, že sú milí a starostliví.

Podľa vyhodnotenia jednotlivých odpovedí dotazníka a prislúchajúcich bodových ohodnotení v jednotlivých stupňoch možno vyhodnotiť zamestnancov v DJŽ, že boli na veľmi nízkom stupni emocionálnej vyčerpanosti, nachádzali sa medzi veľmi nízkym a nízkym stupňom depersonalizácie a podobne ich stupeň osobnej nespokojnosti bol medzi veľmi nízkym a nízkym stupňom.

Celkovo možno vyhodnotiť syndróm vyhorenia zamestnancov v DJŽ, že bol na veľmi nízkom stupni, to zn. že v uvedenom zariadení seniorov sa poskytovala vyššia kvalita služieb.

Predpokladalo sa, že zariadenie bude dosahovať v kontrolovanom období veľmi dobrú úroveň dodržiavania administratívnych podmienok kvality poskytovaných služieb, avšak táto kľúčová otázka sa nepotvrdila. Podľa celkového vyhodnotenia kontrolnou skupinou, zariadenie dosahovalo výbornú úroveň, z toho: v oblasti procedurálnych podmienok a v oblasti prevádzkových podmienok veľmi dobrú úroveň, v oblasti personálnych podmienok a v oblasti dodržiavania základných ľudských práv a slobôd v zariadení výbornú úroveň.

V DJŽ pracovalo v kontrolovanom období 11 sociálnych zamestnancov a jeden fyzioterapeut. U sociálnych zamestnancov sa potvrdili dve kľúčové otázky, a to vysoký stupeň vykonávania administratívnych činností a stredný stupeň vykonávania pomoci pri seba obslužných činnostiach klienta. Nepotvrdil sa nízky stupeň, ale vysoký stupeň vykonávania individuálnej práce v skupine sledovaných zamestnancov.

U fyzioterapeuta sa jedna kľúčová otázka potvrdila, predpokladal sa nízky stupeň vykonávania individuálnej práce s klientmi. Jedna otázka sa nepotvrdila, nakoľko

sa predpokladal stredný stupeň vykonávania pomoci pri seba obslužných činnosti klientov a vyhodnotením príslušných otázok v dotazníku, bolo možné ho vyhodnotiť ako nízky.

Úroveň hospodárnosti zariadenia bola posúdená nad hranicou veľmi dobrej úrovne, čím sa kľúčová otázka nepotvrdila, nakoľko sa predpokladala primeraná úroveň. Veľa prác a drobných opráv si zariadenie dokázalo podľa vyjadrenia štatutára urobiť vo vlastnej réžii, okrem revízie tepelnej náročnosti budov, v ktorých zariadenie pôsobí. Uvedené zabezpečoval zriaďovateľ. Do projektov a grantov za účelom zvýšenia úrovne hospodárnosti prevádzky zariadenia, sa kontrolovaný subjekt zapájal aj prostredníctvom zriaďovateľa.

Na záver kontrolná skupina konštatuje, že zariadenie pre seniorov Domov jesene života splňalo podmienky kvality poskytovaných sociálnych služieb výborne.

Zhrnutie

Vykonanou kontrolou bolo zistené porušenie:

- § 84 ods. 4 písm. c) zákona č. 448/2008 Z. z. tým, že jedna zamestnankyňa v kontrolovanom období neabsolvovala akreditovaný vzdelávací kurz v rozsahu najmenej 150 hodín a z uvedeného dôvodu nespĺňala kvalifikačné predpoklady potrebné na vykonávanie pracovných činností v oblasti sociálnych služieb.

Protokol o výsledku kontroly vypracovali 13.10.2014

Ing. Kamila Drienová
vedúca kontrolnej skupiny

Mgr. Anna Stankovičová
členka kontrolnej skupiny

S obsahom protokolu o výsledku kontroly bola oboznámená 15.10.2014

Mgr. Branislava Belanová
riaditeľka Domova jesene života

Príloha č. 1

Plnenie príjmov rozpočtu zariadenia

v eur

	Rok	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	Plnenie v %
	2012	690 000	705 000	747 156	105,98

Príjmy rozpočtu spolu	2013	710 000	710 066	740 823	104,33
200 – Nedaňové príjmy spolu z toho:	2012	690 000	705 000	747 156	105,98
	2013	710 000	710 066	740 823	104,33
210 – Príjmy z podnikania a vlastníctva	2012	0	0	0	0
	2013	0	0	7 500	
220 – Administratívne poplatky	2012	690 000	705 000	745 356	105,72
	2013	710 000	710 000	731 912	103,09
230 – Nedaňové kapitálové príjmy	2012	0	0	0	0
	2013	0	0	0	0
300 – Granty a transfery spolu	2012	0	0	0	0
	2013	0	0	0	0

Príloha č. 2 Prehľad o skutočných príjmoch zariadenia v eur

	Rok 2012	Rok 2013	Index rastu 2013/2012
Bežné príjmy spolu z toho:	2 331 633	2 319 093	99,46
Dotácie zo štátneho rozpočtu	659 200	791 040	120,0
Dotácie z rozpočtu VÚC	0	0	
Dotácie z rozpočtu obcí	0	0	
Príjmy z rozpočtu zriaďovateľa	1 673 500	1 553 383	92,82
Príjmy zo zdravotných poisťovní	0	0	
Poplatky	745 356	716 201	96,09
Príjmy z grantov	0	0	
Sponzorské dary	0	0	
Iné príjmy	1 800	24 622	
Vrátené zdroje zriaďovateľovi	- 1 067	- 25 330	
Poukázané príjmy zriaďovateľovi	- 747 156	- 740 823	
Kapitálové príjmy	0	468 097	
Dotácie na obstaranie dlhodobého majetku		468 097	
Iné príjmy		0	
Príjmy za rok spolu	2 331 633	2 787 190	119,54

	rok	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	Čerpanie v %
Výdavky rozpočtu	2012	2 317 700	2 332 700	2 331 633	99,95
	2013	2 867 900	2 871 823	2 787 190	97,05
600 – Bežné výdavky z toho:	2012	2 317 700	2 332 700	2 331 633	99,95
	2013	2 340 500	2 344 423	2 319 093	98,92
610 - Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania	2012	1 095 000	1 095 000	1 094 870	99,99
	2013	1 095 000	1 063 000	1 062 823	99,98
620 – Poistné a príspevok do poisťovní	2012	380 000	384 000	384 599	100,15
	2013	380 000	382 000	381 824	99,95
630 – Tovary a služby	2012	834 700	844 700	843 343	99,84
	2013	855 500	885 423	860 555	97,19
640 – Bežné transfery	2012	8 000	9 000	8 821	98,01
	2013	10 000	14 000	13 891	99,22
700 – Kapitálové výdavky	2012	0	0	0	0
	2013	527 400	527 400	468 097	88,76

	Rok 2012	Rok 2013	Index rastu 2013/2012
Bežné výdavky spolu z toho:	2 331 633	2 319 093	99,46
Mzdy a odvody (610,620)	1 479 469	1 444 647	97,65
Tovary a služby	843 343	860 555	102,04
Bežné transfery	8 821	13 891	157,48
Priemerné bežné výdavky na klienta	971,5	938,14	96,57
Kapitálové výdavky	0	468 097	0

Výdavky za rok spolu	2 331 633	2 787 190	119,54
----------------------	-----------	-----------	--------

Príloha č. 5 Prehľad o výške priemernej úhrady a priemerných výdavkoch zariadenia

Rok	v eur Zariadenie pre seniorov		
	Priemerné mesačné výdavky na klienta*	Priemerná mesačná úhrada klienta	Spoluúčasť klienta (v %)
2012	971,5	310,0	31,91
2013	938,14	291,49	31,07

* priemerné mesačné bežné výdavky na klienta